

Muistio**Karhukankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava**

Ehdotusvaiheen viranomaistyöneuvottelu

Ramboll
Pakkahuoneenaukio 2
PL 718
33101 TAMPEREP +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
www.ramboll.fi**Paikka** Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Veteraanikatu 1, Oulu. Neuvotteluhuone Kurki, 1.krs.**Aika** Torstai 12.5.2016, klo 10:00-12:00**Kutsutut**

Touko Linjama	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Tuukka Pahtamaa	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Kaisu Tuomi	Siikajoen kunta
Merja Ojanperä	Siikajoen kunta
Vesa Ojanperä	Siikajoen kunta
Teemu Molkkari	Hyötytuuli Oy
Kirsi Lehtinen	Ramboll Finland Oy
Miia Nurminen-Piirainen	Ramboll Finland Oy

Jakelu

Läsnäolijat	
Olli Eskelinen	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Mika Sarkkinen	Pohjois-Pohjanmaan museo
Juhani Turpeinen	Pohjois-Pohjanmaan museo
Jyrki Määttä	Siikajoen kunta
Miia Wallén	Hyötytuuli Oy
Kirjaamo	Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus

Liitteet Neuvottelun esittelyaineisto**1 NEUVOTTELUN AVAUS JA JÄRJESTÄYTYMINEN**

Linjama avasi kokouksen. Sovittiin, että Linjama toimii puheenjohtajana ja Rambollin edustajat laativat muistion.

2 ASIALISTAN HYVÄKSYMINEN NEUVOTTELUN TYÖJÄRJESTYKSEKSI

Hyväksyttiin asialista. Sovittiin, että neuvottelun muistio toimitetaan läsnäolijoille tarkistettavaksi. Todettiin, että koska kyseessä on viranomaistyöneuvottelu, niin viranomaispuheenvuorot voidaan käydä asiakohtien yhteydessä.

3 HANKKEEN SUUNNITTELUTILANNE

Käytiin lyhyesti läpi suunnittelutilanne. Yhteysviranomaisen lausunto arviointiselostuksesta saapui 11.4.2016. Ely-keskus antoi lausuntonsa osayleiskaavaluonnoksesta 19.4.2016.

Teemu Molkkari kiitti mahdollisuudesta osallistua työneuvotteluun. Suomen Hyötytuuli Oy:llä on parhaillaan käynnissä 10 tuulivoimalan rakennuttaminen Raahen Nikkarinkaarron alueelle. Myös Raahen Annankankaan hanketta on tarkoitus ryhtyä rakentamaan. Yhtiö haluaa keskittää tuulivoimatuotantoaan ja Siikajoen Karhukankaan hanke on tärkeä osa tätä kokonaisuutta.

4 YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO YVA-SELOSTUKSESTA JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Lehtinen esitteli koosteen yhteysviranomaisen lausunnon kohdista (liitteenä), joiden osalta toivottiin käytävän keskustelua suunniteltujen jatkotoimenpiteiden riittävydestä.

Oheen on koottu tiivistelmät YVS-lausunnosta ja neuvottelussa sovittu lausunnon huomiointi ottaminen jatkotyössä.

- Kaavoituksen yhteydessä tulee täydentää vaikutusarviota Revonlahden (Karhukankaan) ampumaradan osalta:
 - o Kaavaselostukseen täydennetään ampumaradan luvitustilanne, käyttö, aselajit sekä näiden pohjalta tehty arviointi vaikutuksista
- Natura-tarveharkinnan riittävyys ja Natura-arvioinnin tarve:
 - o YVS-lausunnolla tarkoitetaan, ettei Karhukankaan hankkeen osalta ole tarvetta Natura-arvioinnille. Natura-tarveharkinnan johtopäätös on oikea. Myöskään yhteisvaikutusten osalta Karhukankaan hanke ei edellytä arviointia. Vaikutusten osalta Natura-aluetta lähempänä sijaitsevat hankkeet ovat merkityksellisemmät.
- Pesimälinnuston ja muuttolinnuston selvityksiin kohdistunut palaute:
 - o Linnustonselvitysten osalta ei ole tarvetta lisäselvityksille maastossa. Kaavaselostuksessa kuvataan täsmällisemmin aineiston käyttö ja menetelmäkuvaukset.
 - o Todettiin, että lisätään kaavaselostuksen liitteeksi menetelmäosuudeltaan päivitetty pesimälinnustonselvitys.
- Vaikutukset viestintäyhteyksiin Digitan lausuntoon liittyen:
 - o Todettiin, että viestintäyhteyksiin liittyvien haasteiden parantamiseksi on perustettu Viestintäministeriössä työryhmä, jonka tavoitteena on löytää ratkaisu asiaan, joka ei ole yksistään hanketoimijariippuvainen vaan tarvitsee laajempaa tarkastelua. Yhtenä haasteena on se, että Digita lausunnoissaan ottaa kantaa mm. korvausvelvollisuuteen kaupallisena toimijana (markkinoille on tulossa myös toinen toimija). Kaavalla ei voida ratkaista korvausvelvoitetta.
 - o Tarvittaessa kaava-aineistoon voidaan lisätä 0-tilan signaalimittaukset, jotta saadaan tieto nykytilanteesta alueella, jossa on jo ennestään haasteita tv-näkyvyydessä. Yleistä linjausta mittausten velvollisuudesta ei Siikajoen kunnassa ole tehty.
- Haitallisten vaikutusten lieventämiskeinot:
 - o Happamien sulfaattimaiden osalta osayleiskaavassa esitetään yleismääräys.
 - o Alueella tullaan laatimaan tarkemmat ennen rakentamista maaperätutkimukset. Niiden perusteella arvioidaan tarvetta happamien sulfaattimaiden tarkemmalle selvitykselle tai vesiensuojelurakenteiden tarkemmalle suunnittelulle/käytölle rakentamisvaiheessa.

5 KAAVALUONNOKSESTA SAATU PALAUTE JA ALUSTAVAT VASTINEET

Nurminen-Piirainen esitteli kaavaehdotusvaiheen laaditut alustavat vastinekoosteet (liitteenä).

Vastineiden osalta todettiin seuraava muutostarve:

- Vaihtoehtoiset sähköasemanpaikat osoitetaan molemmat EN -merkinällä.

Muilta osin laadittuihin vastineisiin ei todettu olevan muutostarpeita.

Todettiin, että osallispalaute koski lähinnä yleistä tuulivoiman vastustamista ja yhtenä huolenä oli nostettu esiin infraäänien. ELY-keskuksen edustaja totesi, ettei ELY-keskus ole ottanut infraääneen kantaa kaavalauseunnon tai YVS-lausunnossa. Infraäänien osalta todettiin, ettei viranomaisohjausta ole. Todettiin myös, että THL on laatimassa myös ns. positiopapereita tuulivoiman tuottaman infraäänien terveysvaikutuksista.

6 ALUSTAVA KAAVAEHDOTUS

Nurminen-Piirainen kertoi, että kaavaehdotukseen kaava-alueen pinta-ala ja voimalamäärä tulevat pysymään samana luonnosvaiheeseen nähden. Pienet siirrot voimalapaikkoihin ovat mahdollisia ja muutamien tv-osa-aluevarausten laajuutta on tarkasteltu uudelleen teknista-

loudellisten lähtökohtien valossa. Ennakkoon oli toimitettu osallistujille alustava kaavaehdotuskartta.

Kaavakarttaan ja selostukseen on palautteen ja tarkennettujen teknisten suunnitelmien perusteella tehty seuraavat muutokset:

- Kaavaselostukseen päivitetään kaavojen ajantasainen tilanne. (ELY-keskuksen lausunto)
- Kaavaehdotuksen valmistelussa huomioidaan yhteysviranomaisen YVA-selostuksesta antama lausunto ja tämän neuvottelun jatko-ohjeistukset. (ELY-keskuksen lausunto)
- Vaaleasarat osoitetaan kaavakartalla pistemäisellä luo-merkinnällä (ELY-keskuksen lausunto)
- Korjataan Fingridin sähköaseman nimi Siikajoen sähköasemaksi (Fingridin lausunto)
- Neljä tunnistettua muinaisjäännöskohdetta osoitetaan aluevarausmerkinnällä kohde-merkinnän sijaan (maakuntamuseon lausunto)
- Luo-1 kaavamääräys muutetaan muotoon "Alueella sijaitsee mahdollinen Metsälain (1085/2013) 10§:n mukainen kohde. Lakikohteen yksityiskohtainen rajausta tehdään maastossa toimenpidesuunnittelun yhteydessä. Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon alueen luontoarvot ja luonnon monimuotoisuus" (Metsähallituksen lausunto)
- Kaavaan on lisätty yleismääräys happamien sulfaattimaiden havainnoimisesta (Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri)
- Kaavassa on osoitettu vaihtoehtoinen sähköaseman paikka ja ohjeellisen 110 kV sähköjohdon osalta kaavamerkintä mahdollistaa toteutuksen sekä maakaapelina että ilmajohtona (Element Power:in lausunto)

7 VIRANOMAISPUHEENVUOROT JA Keskustelu

Todettiin, että keskustelu käytiin kohtien 4, 5 ja 6 yhteydessä. Lisäksi ennakkoon oli otettu vastaan seuraavat viranomaiskommentit:

Olli Eskelinen, Pohjois-Pohjanmaan liitto s-posti 10.5.2016

"Kaavaluonnoksesta ei ollut maakuntakaavan kannalta huomautettavaa, ja alustavassa kaavaehdotuksessa näyttää olevan vain pieniä tarkennuksia siihen. Yleiskaavaehdotus on vahvistetun 1. vaihemaakuntakaavan mukainen"

Mika Sarkkinen, Pohjois-Pohjanmaan museo s-posti 12.5.2016

"Kohteet merkitty kaavaan asianmukaisesti. Suojelukohteiden merkitsemistä edellytetään yleismääräyksissä, mikä hyvä koska useat kohteet sijaitsevat varsin lähellä tuulivoimaloiden alueita (kohteet 116, 117, 122, 123, 123).

Kaavamääräystä tulee täsmentää. Kohta "suunnitelmista on pyydettävä Museoviraston/museoviranomaisen lausunto." p.o. "suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen (Museovirasto/maakuntamuseo) lausunto.

Museoviranomaisia ovat sekä Museovirasto että maakuntamuseo, joiden välisellä sopimuksella Museovirasto on siirtänyt osan viranomaistehtävistä maakuntamuseolle. Tilanne voi muuttua, joten hyvä mainita molemmat."

Keskusteltiin, että tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten osalta Karhukankaan hankkeen merkitys on vähäinen. Esimerkiksi meluvaikutuksissa ei ole juurikaan eroja hankkeen toteutuessa tai jäädessä toteutumatta. Todettiin, että kaavaselostuksessa huomioidaan kokonaisuus ja toki jotakin vaikutusta muodostuu myös keskimmaisista voimaloista mm. maisemaan. Nurminen-Piirainen totesi, että hankkeen, sekä yhteisvaikutusten arvioinnin mallinnukset päivitetään osayleiskaavaehdotukseen. Tärkeimmät osuudet vaikutusarviosta päivitetään kaavaselostukseen.

Keskusteltiin siitä, sidotaanko Karhukankaan kaavaehdotuksen mukaisella sijoitussuunnitelmalla ympäröivien hankkeiden tuulivoimaloiden sijoittumista. Todettiin, että Hyötytuulen sijoitussuunnitelmassa voimaloita ei ole sijoitettu 300 metriä lähemmäksi kaava-alueen rajaa. Tämän periaatteen noudattaminen muissakin hankkeissa estäisi merkityksellisten tuotantohävikkien syntymisen toisen hankkeen voimaloista. Todettiin, että Karhukankaan hankkeen osayleiskaavalla ratkaistaan kyseisen alueen maankäyttö. Edellä mainituilla reunaehdoilla ei sidota naapurikiinteistöjen sijoitussuunnittelua.

Hankkeen uusi vaihtoehtoinen sähköaseman paikka ja liityntävoimajohto tarkistetaan maastossa luontoarvojen osalta ja kuvataan osana kaavaselostusta tai sen liitteitä. Kaava-alueen arkeologisista selvityksistä vastannut taho ei nähnyt tarvetta maastotarkistuksille arkeologian osalta. Molkkari täsmensi, että tarvetta kahden sähköaseman rakentamiselle ei ole, vaan vaihtoehtoista asemista vain toinen on tarkoitus toteuttaa.

Linjama totesi, että liityntävoimajohto on tarvetta merkitä Kangastuulen kaava-aineistoon myös siltä osin kun se sijoittuu ko. kaava-alueelle. Todettiin, että sekä maakaapeli että ilmajohto on tarpeen sisältyä kaavamerkintään.

Keskusteltiin Pattijoen lentopaikkaa koskevasta Raahen Ilmailijoiden palautteesta. Tuomi toi esille, että palautteessa tulisi esittää perusteet, mihin palautteen antajien vaade perustuu. Navettakankaan tuulivoimahankkeen osalta on KHO:n päätös varoetäisyydestä lentopaikkaan olemassa, jonka mukaisesti tässäkin hankkeessa edetään.

Keskusteltiin tuulivoimahankkeiden linnustovaikutuksista. Sovittiin, että Molkkari toimittaa kokoukseen osallistuneille kuvauksen Tahkoluodon merituulihankkeen linnustotutkaan liittyvien tutkimusten sisällöstä ja aikataulusta.

8

JATKOTOIMENPITEET

Linjama totesi, että kaavaehdotus voidaan asettaa esitetyillä muutoksilla ja täydennyksillä nähtäville. Viranomaisneuvottelun tarpeeseen otetaan kantaa kaavaehdotuksen lausunnossa.

Todettiin, että kaavaehdotus käsitellään kunnanhallituksessa 20.6. Kaavan hyväksymiskäsittely ajoittuu syksyille.

Kokous päätettiin kello 12.

Muistion laativat Miia Nurminen-Piirainen ja Kirsi Lehtinen